

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/
BM-II.059.2.39.2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na zapytanie nr 3575 Pana Posła Patryka Jaskulskiego w sprawie nieuwzględnienia w projektowanej tzw. ustawie przeliczeniowej grupy ubezpieczonych, którzy przeszli na wcześniejszą emeryturę po ogłoszeniu ustawy z dnia 11 maja 2012 r. zmieniającej ustawę emerytalną, lecz przed jej wejściem w życie, proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Projekt ustawy normujący sytuację prawną emerytów z roczników innych niż rok 1953 (numer w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów – UD204) przygotowany został w oparciu o zasady i wartości Konstytucji RP, podstawowe zasady prawa ubezpieczeń społecznych, a także bogate w tym obszarze orzecznictwo Sądu Najwyższego i Trybunału Konstytucyjnego.

Wyznaczając krąg podmiotów uprawnionych do uzyskania określonego rodzaju rekompensaty uszczerbku poniesionego w związku z wprowadzeniem do porządku prawnego art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej na mocy przepisów wymienionego wyżej projektu ustawy, wzięto pod uwagę fakt, że ustawa z dnia 11 maja 2012 r. ogłoszona została w Dzienniku Ustaw 6 czerwca 2012 r., zaś jej przepisy weszły w życie z dniem 1 stycznia 2013 r.

Czas między ogłoszeniem ustawy a jej wejściem w życie stanowił ponad sześciomiesięczne *vacatio legis*. Zasadniczym celem instytucji *vacatio legis* jest zapewnienie adresatom ustanawianego prawa odpowiedniego czasu na zaznajomienie się z nowymi przepisami oraz na dostosowanie się do wymagań, jakie niosą ze sobą nowe regulacje. Osoby, które składały wnioski o przyznanie emerytury wcześniejszej po dniu 6 czerwca 2012 r. powinny zatem mieć świadomość, że w przyszłości – w momencie zgłaszania wniosku o przyznanie emerytury powszechnej – podstawa obliczania tego ostatniego świadczenia zostanie pomniejszona o sumę kwot pobranych emerytur wcześniejszych, zgodnie z dyspozycją normy zawartej w art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej. Ta grupa ubezpieczonych nie może w konsekwencji – w przeciwieństwie do osób, które z wnioskiem o emeryturę wcześniejszą wystąpiły przed 6 czerwca 2012 r. – tłumaczyć się brakiem świadomości co do tego, jakie skutki w przyszłości w stosunku do wysokości ich emerytury powszechnej wywoła wystąpienie o emeryturę wcześniejszą po tej dacie.

Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 8 marca 2023 r., sygn. akt I USKP 54/22, dotyczącym mężczyzny urodzonego w 1952 r., który złożył wniosek o emeryturę wcześniejszą w dniu 15 czerwca 2012 r., stwierdził, że skarżący miał możliwość zapoznania się ze zmianami ustawowymi i posiadał wystarczający czas, aby zapoznać się z niekorzystną dla niego zmianą ustawową. SN podkreślił jednocześnie, że dla rozstrzygnięcia sprawy nie ma znaczenia fakt

czy skarżący posiadał wiedzę o zmianach ustawowych. Istotna jest bowiem obiektywna możliwość zapoznania się z niekorzystnymi dla jednostki zmianami przepisów. Wnoszący kasację mógł niekorzystnej sytuacji uniknąć. Miał możliwość nieubiegania się o wcześniejszą emeryturę, która jest przywilejem, a nie obowiązkiem.

Wspomniany projekt ustawy został w dniu 15 lipca br. skierowany do ponownych uzgodnień międzyresortowych, po uwzględnieniu w nim istotnych uwag zgłoszonych w procesie uzgodnień międzyresortowych, opiniowania i konsultacji publicznych, a jego zmieniona wersja opublikowana została w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji.

O ostatecznym kształcie projektu, w tym w zakresie będącym przedmiotem zainteresowania Pana Posła, zdecyduje Stały Komitet Rady Ministrów oraz Rada Ministrów, a na etapie prac parlamentarnych – Sejm i Senat.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
dr hab. Sebastian Gajewski, prof. uczelni
Podsekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/